

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 718/2014-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Molin s. r. o., Cintorínska 9, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou TaylorWessing e/n/w/c advokáti s. r. o., Panenská 6, Bratislava, obchodnej spoločnosti HT Steel, a. s., Ríšova 2, Brno, Česká republika, zastúpenej advokátskou kanceláriou IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., Šoltésovej 2, Bratislava, obchodnej spoločnosti Swietelsky-Slovakia spol. s r. o., Mokráň záhon 4, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou METIS Legal s. r. o., Karadžičova 10, Bratislava, a obchodnej spoločnosti O.St.S., a. s. v konkurze, Záhradnícka 51, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Róbert Havlát, s. r. o., Rudnayovo námestie 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2013 č. k. 2 CoKR/86/2013-412, č. k. 2 CoKR/87/2013-413, č. k. 2 CoKR/88/2013-414, č. k. 2 CoKR/89/2013-415 a č. k. 2 CoKR/90/2013-416 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť obchodnej spoločnosti Molin s. r. o. pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami

Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2013 č. k. 2 CoKR/86/2013-412, č. k. 2 CoKR/87/2013-413, č. k. 2 CoKR/88/2013-414, č. k. 2 CoKR/89/2013-415 a č. k. 2 CoKR/90/2013-416 p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. O d k l a d á vykonateľnosť uznesení Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2013 č. k. 2 CoKR/86/2013-412, č. k. 2 CoKR/87/2013-413, č. k. 2 CoKR/88/2013-414, č. k. 2 CoKR/89/2013-415 a č. k. 2 CoKR/90/2013-416.

3. Sťažnosť obchodných spoločností HT Steel, a. s., Swietelsky-Slovakia spol. s r. o. a O.St.S., a. s. v konkurze, o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2014 doručená sťažnosť obchodných spoločností Molin s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“), HT Steel, a. s. (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“), Swietelsky-Slovakia spol. s r. o., (ďalej len „sťažovateľka v 3. rade“) a O.St.S., a. s. v konkurze (ďalej len „sťažovateľka vo 4. rade“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 28. novembra 2013 č. k. 2 CoKR/86/2013-412, č. k. 2 CoKR/87/2013-413, č. k. 2 CoKR/88/2013-414, č. k. 2 CoKR/89/2013-415 a č. k. 2 CoKR/90/2013-416 (ďalej aj „napadnuté uznesenia krajského súdu“), ktoré sú rozhodnutiami v zmysle § 197 a § 198 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 2 R/9/2012 z 12. marca 2013 zastavil reštrukturalizačné

konanie na majetok úpadcu (sťažovateľky vo 4. rade) a vyhlásil konkurz na jej majetok (ďalej len „konkurz“). Súčasne súd ustanovil za konkurzného správcu úpadcu Prvý správcovský dom, k. s., Bratislava (ďalej ako „správca“). Sťažovateľky v 1., 2. a 3. rade si svoje pohľadávky voči sťažovateľke vo 4. rade v celkovej sume približne 3 000 000 € prihlásili do konkurzu riadne a včas.

3. Správca zistil, že jediným reálnym aktívom úpadcu je pohľadávka voči spoločnosti P1, s. r. o., Bratislava (ďalej len „P1“), v celkovej sume 2 098 888,62 € s prísl. z titulu neuhradenej ceny za dielo podľa zmluvy o dielo. Správca uplatnil pohľadávku úpadcu voči P1 na príslušnom súde, ktoré je vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 22 Cb 140/2013, a súčasne na návrh správcu krajský súd uznesením č. k. 3 Cob/325/2013-179 zo 16. októbra 2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým súd zakázal P1 disponovať s nehnuteľnosťami v jej vlastníctve z dôvodu, že výkon rozhodnutia súdu vo veci samej by bez nariadenia predbežného opatrenia bol ohrozený.

4. Na základe zmlúv o postúpení pohľadávok uzatvorených údajne v septembri 2012 až februári 2013 malo dôjsť k prevodu pohľadávok z veriteľov SCP s. r. o., P13 Retail park s. r. o., KELAY ENTERPRISES LLC, ALFA PROPERTY DEVELOPMENT s. r. o. a ALFA FACILITY EvtANAGEMENT s. r. o. (ďalej spolu „spriaznení veritelia“) na P1; celková suma postúpených pohľadávok by mala predstavovať viac ako 4 100 000 €. Zmluvy o postúpení pohľadávky podľa sťažovateľov vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že boli pripravené a podpísané dodatočne a účelovo (dôvody sú popísané podrobne na s. 5 a s. 6 sťažnosti, pozn.).

5. Návrhmi doručenými okresnému súdu 23. augusta 2013 sa P1 domáhala vstupu do konkurzu namiesto spriaznených veriteľov. P1, ako aj všetci spriaznení veritelia pritom patria do rovnakej korporátnej skupiny – skupiny Alfa Group. Okresný súd pri rozhodovaní o návrhoch P1 na vstup do konkurzu vychádzal z procesnej úpravy vstupu do konania obsiahnutej v § 25 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a návrhy P1 uzneseniami zo 4. októbra 2013 zamietol z dôvodu, že k prevodu pohľadávok (postúpením pohľadávok)

na P1 došlo pred vyhlásením konkurzu. Proti týmto rozhodnutiam okresného súdu podala P1 odvolania.

6. Následne napadnutými uzneseniami z 28. novembra 2013 zmenil krajský súd uznesenia prvostupňového súdu tak, že povolil vstup P1 do konkurzu namiesto spriaznených veriteľov. Všetky napadnuté uznesenia krajského súdu vychádzajú z rovnakých právnych záverov a sú totožné aj v časti odôvodnenia. Podľa sťažovateľiek v 1. až vo 4. rade krajský súd nesprávne aplikoval na zmenu účastníka v konkurze ustanovenie § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), pretože zákon o konkurze a reštrukturalizácii obsahuje *„komplexnú osobitnú procesnú úpravu zmeny účastníka konania po vyhlásení konkurzu (§ 25 -27... - procesný inštitút vstupu nového veriteľa do konania). Táto úprava je vo vzťahu k ustanoveniam OSP o zmene účastníka konania vo vzťahu špeciality a preto sa § 92 ods. 2 OSP v danom prípade neuplatní“*. Okrem toho nesprávne zmenil uznesenia okresného súdu, ktorými povolil vstup P1 do konkurzu aj napriek tomu, že k postúpeniu pohľadávok prihlásených do konkurzu spriaznenými veriteľmi prišlo pred začatím konkurzného konania na majetok úpadcu. Sťažovateľky tiež tvrdia, že krajský súd *„arbitrárnym, vnútorne nekonzistentným a nedostatočným odôvodnením uznesení porušil základné právo... a súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie. Súčasne bolo porušené aj základné právo sťažovateľa 4 (úpadcu) vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, tým, že mu nebolo doručené odvolanie P1...“*.

7. Krajský súd ďalej *„bez primeraného odôvodnenia dospel k záveru, že hmotnoprávna dohoda medzi postupcom (spriaznení veritelia) a postupníkom (P1) o časovom obmedzenom práve postupcu vymáhať pohľadávku predstavuje právnu skutočnosť, s ktorou procesné právne predpisy (ZoKR) spájajú prevod práv a povinností, o ktorých sa koná. P1 nie je možné považovať za konkurzného veriteľa, pretože svoju pohľadávku neprihlásila včas a spôsobom stanoveným ZoKR, a to ani na základe tvrdenia, že pôvodní konkurzní veritelia (Spriaznení Veritelia) prihlásili do konkurzu pohľadávky vo svojom mene ale na účet P1. Z jednotlivých prihlášok do konkurzu totiž vyplýva, že prihlášky podali vo svojom mene a na svoj účet spriaznení veritelia, ktorí však neboli*

oprávnení prihlásiť si pohľadávky ako svoje do konkurzu, pretože postúpením pohľadávok podľa príslušných zmlúv o postúpení pohľadávky ich stratili.

Cieľom a účelom konkurzného konania je, aby boli všetci veritelia jedného dlžníka, ktorý je v úpadku, uspokojení relatívne rovnomerne a spravodlivo a veriteľom je súčasne daná možnosť významným spôsobom ovplyvňovať priebeh konkurzného konania. Teda je nevyhnutné a je v súlade s účelom konkurzného konania, aby boli v konkurznom konaní zistené nielen pohľadávky dlžníka ale aj všetci veritelia dlžníka práve za účelom právnej istoty.

Krajský súd vôbec neskúmal pred ložené zmluvy o prevode pohľadávok a teda či skutočne došlo k nadobudnutiu pohľadávok zo strany P1...“.

8. Na základe uvedených skutočností sťažovateľky navrhujú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo obchodnej spoločnosti MOLIN s.r.o., obchodnej spoločnosti HT Steel, a.s., obchodnej spoločnosti Swietelsky - Slovakia spol. s r.o. a obchodnej spoločnosti O.StS. a. s. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy... uzneseniami Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 CoKR/86/2013-412, č.k. 2 CoKR/87/2013-413, č.k. 2 CoKR/88/2013-414, č.k. 2 CoKR/89/2013-415 a č.k. 2 CoKR/90/2013-416 z 28. novembra 2013 porušené boli.

... Základné právo obchodnej spoločnosti O.StS. a. s. vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... uzneseniami Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 CoKR/86/2013-412, č.k. 2 CoKR/87/2013-413, č.k. 2 CoKR/88/2013-414, č.k. 2 CoKR/89/2013-415 a č.k. 2 CoKR/90/2013-416 z 28. novembra 2013 porušené bolo.

... Uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 CoKR/86/2013-412, č.k. 2 CoKR/87/2013-413, č.k. 2 CoKR/88/2013-414, č.k. 2 CoKR/89/2013-416 a č.k. 2 CoKR/90/2013-416 z 28. novembra 2013 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

... Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti MOLIN s.r.o., obchodnej spoločnosti HT Steel, a.s., obchodnej spoločnosti Swietelsky-Slovakia spol. s r.o.

a obchodnej spoločnosti O.StS. a. s. trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

9. Sťažovateľky súčasne podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhujú, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutých uznesení krajského súdu do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

II.A

K prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

13. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistil, že sťažnosť vo vzťahu k sťažovateľke v 1. rade spĺňa ústavou a zákonom o ústavnom súde ustanovené predpoklady na jej prijatie na ďalšie konanie, a preto podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, že sťažnosť vo vzťahu k sťažovateľke v 1. rade prijal na ďalšie konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.B

K návrhu na vydanie dočasného opatrenia

14. Sťažovateľka v 1. rade sa tiež domáhala, aby ústavný súd dočasným opatrením odložil vykonateľnosť napadnutých uznesení krajského súdu.

15. Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom. Podľa § 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie zaniká najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení. Podľa § 52 ods. 4 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie možno zrušiť aj bez návrhu, ak pominú dôvody, pre ktoré sa nariadilo.

16. Ústavný súd preskúmal návrh sťažovateľky v 1. rade na odloženie vykonateľnosti právoplatných uznesení krajského súdu z 28. novembra 2013 č. k. 2 CoKR/86/2013-412, č. k. 2 CoKR/87/2013-413, č. k. 2 CoKR/88/2013-414, č. k. 2 CoKR/89/2013-415 a č. k. 2 CoKR/90/2013-416 a dospel k záveru, že tento návrh nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a spĺňa aj ďalšie podmienky ustanovené v § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

II.C

K sťažnosti sťažovateľiek v 2., 3. a vo 4. rade

17. Vo vzťahu k sťažnosti sťažovateľiek v 2. až vo 4. rade ústavný súd odmietol sťažnosť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto uznesenia). V súlade so svojím už v minulosti vysloveným názorom (porov. II. ÚS 51/09, II. ÚS 257/2014) ústavný súd opätovne konštatuje, že ustanovenie § 42 ods. 1 OSP zaviedlo do súdnej praxe možnosť elektronickej komunikácie medzi účastníkom súdneho konania a súdom. Avšak problémom, ktorý tento nový spôsob komunikácie so sebou priniesol, je tzv. fenomén virtuálnej identity prejavujúci sa značnou mierou neistoty týkajúcej sa pričítateľnosti (privlastnenia) virtuálneho konania konkrétnemu subjektu práva. Vzhľadom na uvedené bolo nevyhnutné vytvoriť kombinovaný právne-technický inštrument, prostredníctvom ktorého by sa takáto istota dala zabezpečiť. Ako jeden z takýchto inštrumentov bol vytvorený zaručený elektronický podpis, ktorý v právnej praxi zaznamenal okamžitú pozitívnu reakciu v otázke riešenia autentickosti a pričítateľnosti právne relevantného konania realizovaného prostredníctvom elektronických prostriedkov konkrétnemu subjektu práva.

18. Nadväzujúc na uvedené ak existuje dokument označený zaručeným elektronickým podpisom, je možné nielen de iure preukázať jeho pôvodcu, ale je možné tiež s relatívne vysokou mierou spoľahlivosti určiť pravosť jeho obsahu. Vo všetkých ostatných prípadoch, keď účastník konania komunikuje so súdom prostredníctvom elektronických prostriedkov a jeho právne relevantné prejavy nie sú opatrené zaručeným elektronickým prostriedkom, je nevyhnutné postupovať podľa ustanovenia § 42 ods. 1 OSP, a takto

urobené podanie je nevyhnutné doplniť v jeho písomnej podobe do troch dní od jeho podania v elektronickej podobe.

19. Ústavný súd zistil, že podanie sťažovateľiek doručené ústavnému súdu elektronicke 21. marca 2014 bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom len advokátom sťažovateľky v 1. rade (JUDr. Leontievom), nie však sťažovateľkami v 2., 3. a vo 4. rade alebo ich právnymi zástupcami. Z toho vyplýva, že bolo ich povinnosťou doplniť sťažnosť do 3 dní od jeho podania v elektronickej podobe, čo však ostatné sťažovateľky a ich právni zástupcovia už neurobili (za doplnenie nemožno považovať zaslanie príloh k sťažnosti, ktoré obsahovali iba výpisy z obchodného registra, napadnuté uznesenia a podobne, a to všetko advokátom sťažovateľky v 1. rade). Z tohto dôvodu ich sťažnosť nespĺňa zákonom predpísanú náležitosť písomného podávania sťažností ústavnému súdu vyplývajúcu zo zákona o ústavnom súde, resp. náležitosti návrhu podávaného elektronicke formou v súlade s § 42 ods. 1 OSP.

20. Ústavný súd konštatuje, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí v doručenom elektronicke podaní nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05). S prihliadnutím na uvedené sa ústavný súd bližšie nezaoberal argumentáciou ostatných sťažovateľiek ani možným porušením čl. 48 ods. 2 ústavy zo strany krajského súdu ako porušovateľa, keďže toto porušenie explicitne namieta iba sťažovateľka vo 4. rade (pozri petit sťažnosti), a ich sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2014